

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/144/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216873
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216873.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, zastúpená advokátom a konateľom Doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 19C/78/2013-85 zo dňa 25. novembra 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ (žalobca) sa návrhom (žalobou) zo dňa 28.09.2012 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by bol odporca (žalovaný) zaviazaný zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 1548,81,-Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 309,76,-Eur a náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoj návrh právne odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. - v znení do 31.5.2010, do 31.5.2011, po 1.6.2011) a zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a skutkovo návrh odôvodnil tým, že exekučný súd - Okresný súd Levice v exekučnom konaní vedenom na základe jeho návrhu na vykonanie exekúcie proti povinnému - V. W., registrovaný u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 2734/2010 rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30.01.2011, exekúcia začala dňa 16.03.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (s omeškaním viac ako 320 dní) a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom ktorej zrealizoval úplný judičiálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci na ustanovenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu- zásadu legality. Dôsledkom realizácie právomoci všeobecného súdu upravenej v § 40 ZoRK je inter alia zrušenie rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav,

ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným, odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul- rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty v ustanovení § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany navrhovateľa iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offico. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonateľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla navrhovateľovi majetková škoda predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, nemôže preto nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu.

Ďalej si uplatňuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorý je dôsledkom - nesústrednej činnosti súdu takej intenzity, ktorá mala za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality a princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo a princípu právnej istoty a nahradiť mu požadovanú nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením označených práv a princípov právneho štátu, keď medzitýmym rozsudkom žiadal určiť odporcu zodpovedným za škodu, nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní.

Odporca navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Nitre ako súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní návrh navrhovateľa zamietol a o trovách účastníkov rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, najmä obsahom spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 16Er/328/2010 a citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 a 2 v znení platnom v čase začatia konania, § 15 ods.1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1,2,3, § 19 ods.1,3 a citované

ustanovenia Exekučného poriadku /zákon č. 233/1995 Z. z./ § 41 ods. 1, § 41 ods. 2 písm. c/, d/, i/, v znení platnom od 1.6.2011, § 44 ods. 1 a 2 v znení platnom v čase do 31.5.2010 a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol dôvodne podaný. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP Zák. č. 99/1963Zb./ z dôvodu, že navrhovateľ žiadne trovy konania nešpecifikoval a ani mu nevznikli.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 16Er/328/2010, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súde dňa 28.04.2010. Navrhovateľ podal návrh na vykonanie exekúcie dňa 16.03.2010. Exekučný súd vyzval dňa 18.06.2010 oprávneného na predloženie zmluvy o úvere, ktorú oprávnený predložil súdu dňa 16.09.2010. Uznesením zo dňa 03.11.2010 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Oprávnený nepodal odvolanie voči tomuto uzneseniu. Exekučný súd konanie zastavil uznesením zo dňa 11.03.2011. Oprávnený podal sťažnosť na prieťahy v konaní dňa 30.08.2010. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol predčasne podaný dôvodiac tým, že mal za preukázané, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu, návrh na súd podal pred uplynutím 6 mesačnej lehoty od podania tejto žiadosti, pričom ku dňu rozhodnutia súdu prvého stupňa 6-mesačná zákonná lehota uplynula a odporca návrhu nevyhovel v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody.

Súd prvého stupňa v danej právnej veci dospel k záveru, že nie je oprávnený skúmať, či v danej veci bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky.

Súd prvého stupňa zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu, či je daný dôvod na náhradu škody a či nejaká škoda vznikla. Uviedol, že navrhovateľ si v konaní uplatňoval náhradu škody podľa § 9 Zák. č. 514/2003 Z.z. dôvodiac tým, že exekučný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej dobe, resp. bez zbytočných prieťahov. Súdom mal za to, že exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti EP, podľa ktorého v zmysle výkladu § 44 ods.2 EP lehota 15 dní platila len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda neplatila, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. V danej právnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 28.04.2010, súd rozhodol o žiadosti dňa 03.11.2010 tak, že žiadosť o udelenie poverenia zamietol, ktorému rozhodnutiu súdu predchádzala žiadosť súdu o predloženie potrebných dokladov. Súdom dospel k záveru, že pokiaľ potom exekučný súd rozhodol po 190 dňoch, nie po 320 dňoch ako tvrdil navrhovateľ, rozhodol v primeranej lehote a jeho postupom nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, keďže exekučný súd o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol tak, že ju zamietol.

Poukázal ďalej na to, že znenie zákonného ustanovenia § 44 ods.2 EP oprávňovalo exekučný súd ex officio skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom, pri posudzovaní ktorého zákonného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaobera vecnou správnosťou exekučného titulu, ale len z hľadiska, či bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej.

V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória, súdna prax takéto rozhodnutia za zdanlivé, ničotné, teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento nemal právomoc ho vydať. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé založiť prekážku res iudicata. Exekučný súd bol oprávnený a povinný skúmať existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy / ak predmetom rozhodcovského konania bol spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania- spotrebiteľ nevyužil možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní / a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť tohto exekučného titulu.

Ďalej uviedol, že po podaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na začatie exekúcie a exekučný titul z hľadiska súladu so zákonom a skúma, či návrh má všetky náležitosti, či je k nemu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a v tomto štádiu konania súd vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom nevykonáva dokazovanie. Postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane

do neho založených listín, keď dokazovanie vyžadujúce nariadenie pojednávania za účasti účastníkov v tejto často exekúcie neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa nezmaril účel exekúcie. Na základe týchto skutočností potom neprihliadol na znalecký posudok predložený navrhovateľom dôvodiac tým, že sa posudok zaoberá riešením právnej otázky, ktorú bol oprávnený riešiť súd. Keďže súd dospel k záveru, že na strane odporcu nedošlo v exekučnom konaní k nesprávnemu úradnému postupu, ďalej sa nezaoberal potom vznikom škody a vznik nemajetkovej ujmy, keď nebol daný právny základ a to zodpovednosť odporcu za škodu.

Súd prvého stupňa ďalej dôvodil, že uplatnený právny nárok navrhovateľa nie je premičaný s poukazom na to, že odo dňa doručenia rozhodnutia súdu o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia do podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neuplynula doba troch rokov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. V dôvodoch svojho odvolania súdu prvého stupňa vyčítal to, že prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné, že platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov, že v čase podávania návrhu nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, čo však nič nemení na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nevydaním rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, že súd vôbec nevysvetlil svoj názor o tom, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty a že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a má aplikovať platné právo.

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 214 ods. 2 a § 156 ods. 1 a 3 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1, prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 3) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť a súčasne v zmysle ustanovenia § 224 a § 142 ods. 1 OSP v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznať z dôvodu, že mu v konaní žiadne nevznikli.

V danej právnej veci odvolacie dôvody navrhovateľa uvádzané v odvolaní nekorešpondujú plne s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, navrhovateľ dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov a je zrejmé, že ide o formulárove podané odvolanie bez ozajstnej snahy splniť si svoju povinnosť účastníka v kontradiktórnom spore. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu tak aj procesnoprávnu oblasť a pri rozhodovaní je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolanie, keď podaním odvolania odvolateľ svojím dispozičným úkonom fakticky vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti súdu, preto sa odvolací súd pri posudzovaní danej veci zaoberal len námietkami navrhovateľa z odvolania a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či prípadne došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu, ktorého dôkazu sa navrhovateľ dovoľával, keď inak za odňatie možnosti konať pred súdom možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka, ktorý sa pojednávania nezúčastní z vlastného rozhodnutia, resp. z ospravedliteľného dôvodu, čím si sám zmarí možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia. Z tohto pohľadu súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom.

Zákon č. 514/2003 Z. z. (nahradzujúci zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov nadobúdajúci účinnosť od 1.7.2004) je osobitným zákonom, ktorý v nadväznosti na Listinu základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb. -

článok 36 ods. 3 a 4), Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb. - článok 6 ods. 1) a Ústavu Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. - článok 46 ods. 3) upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci, keď na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť súčasne splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona.

Základnou podmienkou je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobom v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou nevyhnutnou podmienkou je, aby medzi konaním vedúcim k vzniku škody a samotnou škodou bola daná priama príčinná súvislosť, pričom dôkazné bremeno na preukázanie splnenia zákonných podmienok znáša poškodený a v prípade ich preukázania sa štát svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Zákon rozlišuje dva základné okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9), keď je samostatne upravená zodpovednosť zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7) a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v ustanovení § 9 ods. 1 zákona výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Pri nedostatku zákonnej explicitnej definície vo všeobecnosti možno za takýto postup považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania, keď v zmysle zákona za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom orgánu verejnej moci priamo súvisiacim s výkonom právomoci orgánu verejnej moci a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik zodpovednosti škody, čo vyžaduje starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí pre objasnenie príčin, ktoré k určitému výsledku viedli, keď nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu (priamej) príčiny a následku.

Podstata sporu účastníkov spočívala v tom, či pre rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietahov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (citovaného súdom prvého stupňa) mal odvolací súd za to, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na prípady vydania poverenia na vykonanie exekúcie, pri nezistení rozporu tak, ako to je uvedené v druhej vete tohto ustanovenia. Úmyslom zákonodarcu bolo zefektívniť exekučné konanie v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a preto z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom vo vetách 2 a 3 uvedeného ustanovenia rozlišoval prípady „ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia“ (veta druhá) a prípad „ak súd zistí rozpor žiadosti“ (veta tretia). Pokiaľ by mal zákonodarcu úmysel, aby pätnásťdňová lehota exekučného súdu sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne, bol by to upravil explicitne uložením (exekučnému súdu) povinnosti rozhodnúť v oboch prípadoch v lehote 15 dní, bez toho, že by rozlišoval jednotlivé zistenia exekučného súdu. Vydanie poverenia je osobitná skrátená forma rozhodnutia exekučného súdu, zamietnutie žiadosti je riadnym rozhodnutím exekučného súdu vyžadujúcim náležitú odôvodnenie zistených rozporov s dôsledkom pre nevydanie poverenia.

V danej právnej veci bolo preukázané, že exekučný súd v posudzovaných vyššie uvedených exekučných konaniach zamietol žiadosť o udelenie poverenia v čase tak, ako je vyššie uvedené, pričom ku dňu podania žiadosti exekútora o udelenie poverenia v jednotlivých vyššie uvedených exekučných konaniach znenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku lehotu jednoznačne vylučovalo pre prípady zamietnutia žiadosti.

Vychádzajúc z uvedeného potom odvolací súd následne posudzoval, či konanie exekučného súdu, nevykazovalo navrhovateľom tvrdené zbytočné prieťahy, resp. či jeho postup treba považovať za nesprávny úradný postup (práve) pre nevydanie rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote. Pri rozhodovaní o tom, či vo veci došlo k prieťahom v konaní sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: 1. právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, 2. správanie účastníka konania, 3. spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti vecí sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02). Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska „zbytočných prieťahov“ a to súdom samostatne. Posúdenie zbytočných prieťahov nie je (ale) možné bez prihliadania na všetky okolnosti vecí, teda nemožno neprihliadať na tisícky obdobných vecí (podávaných navrhovateľom na postup exekučného súdu) i vzhľadom k jeho možnostiam.

Rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia vydané v čase vyššie uvedenom nemožno hodnotiť ako zbytočné prieťahy (so stavom právnej neistoty navrhovateľa a s dôsledkom vzniku škody), s prihliadnutím na všetky vyššie okolnosti vecí a nemožno neprihliadnuť na tisícky obdobných vecí /podávaných navrhovateľom na postup exekučnému súdu/ i vzhľadom k jeho možnostiam.

Pokiaľ exekučný súd vydal rozhodnutie a zamietol žiadosť o udelenie poverenia v exekučnej veci sp. zn. 16Er/328/2010 po 190 dňoch, odvolací súd mal za to, že bez ďalšieho sa nejedná o také konanie exekučného súdu, ktoré by sa dalo kvalifikovať ako zbytočné prieťahy vedúce k navrhovateľom tvrdeným (nepreukázaným) následkom, s poukazom i na činnosť exekučného súdu, ktorá prechádzala vydaním tohto rozhodnutia tak, ako je uvedené napadnutom rozhodnutí súdu prvého stupňa. Neboli splnené ani ďalšie dva predpoklady uplatneného právneho nároku a to vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmu, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú povinnosť nespĺnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov.

Odvolaciemu súdu v danej veci neprislúcha preskúmať vecnú správnosť rozhodnutí vydaných v exekučnom konaní a právne závery ohľadne rozhodcovských rozsudkov sú rozsiahlo riešené judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, od ktorých záverov sa ani odvolací súd nemá dôvod odkloniť.

Teda navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, teda k naplneniu základného predpokladu pre prípadnú zodpovednosť odporcu, preto nebolo potrebné sa zaoberať škodou a príčinnou súvislosťou. Navyiac ak navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol mu takýto nulitný rozhodcovský rozsudok privodiť prospech a ak mu nemohol privodiť majetkový prospech v exekúcii, potom mu nemohla vzniknúť ani prípadná škoda nemožnosťou realizácie exekúcie.

Vychádzajúc z uvedeného mal potom odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci vecne správne, keď návrh navrhovateľa plne zamietol. Odvolací súd tiež vychádzal z toho, že navrhovateľ podal návrh na predbežné prerokovanie svojich nárokov a že 6-mesačná lehota na ich prerokovanie v čase rozhodovania súdu už uplynula, že uplatnený právny nárok nie je premlčaný, že je neprípustná všeobecná paušalizácia uplatňovaných nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keď oba nároky je potrebné v konaní jednoznačne preukázať (nie je možné ich len predpokladať) v konaní vykonaným dokazovaním, že znalecký posudok slúži len na preskúmavanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania, že vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný a neprerušovaný (a nestačí, ak je iba sprostredkovaný, teda k zmenšeniu majetku by muselo prísť priamo a len týmto postupom), že navrhovateľ nevyprodukoval žiadne dôkazy preukazujúce ním uvádzanú škodu a nemajetkovú ujmu a že vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nezistil.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.